

UCHWAŁA Nr 518 RADY MINISTRÓW

z dnia 17 sierpnia 1956 r.

w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów centralnych zarządów przemysłu.

W celu rozszerzenia uprawnień dyrektorów centralnych zarządów przemysłu Rada Ministrów postanawia, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała niniejsza dotyczy centralnych zarządów przemysłu (CZP).

2. Upoważnia się ministrów do odpowiedniego zastosowania niniejszej uchwały w drodze zarządzenia również do tych centralnych zarządów i równorzędnych jednostek organizacyjnych, które nie są centralnymi zarządami przemysłu.

§ 2. Przepisy niniejszej uchwały nie naruszają uprawnień nadanych dyrektorom przedsiębiorstw na mocy uchwały Komitetu Centralnego PZPR i Rady Ministrów PRL z dnia 9 kwietnia 1956 r. o rozszerzeniu uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i przepisów wydanych na podstawie tej uchwały albo przysługujących dyrektorom przedsiębiorstw na podstawie innych obowiązujących przepisów.

§ 3. 1. Upoważnia się ministrów do przekazywania dyrektorom wszystkich lub niektórych centralnych zarządów także dalszych uprawnień, oprócz wymienionych w niniejszej uchwale, a należących dotychczas do zakresu właściwości ministra.

2. Dla wprowadzenia w życie niniejszej uchwały ministrowie wydadzą w razie potrzeby szczegółowe zarządzenia, które uwzględnią specyfikę poszczególnych gałęzi przemysłu.

I. W zakresie planowania produkcji.

§ 4. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) ustalania — w oparciu o zadania otrzymane od ministra — zadań dla podporządkowanych przedsiębiorstw w zakresie planów wieloletnich;
- 2) ustalania — na podstawie zadań rocznych ustalonych przez ministra dla centralnego zarządu — rocznych zadań planowych (z podziałem na kwartały) dla podporządkowanych przedsiębiorstw;
- 3) dokonywania następujących zmian w toku realizacji ustalonych planów rocznych:
 - a) co do ilości produkcji — korygowania na wniosek przedsiębiorstwa, uzgodniony z odbiorcą, wysokości produkcji ustalonej na poszczególne kwartały, z tym że w zakresie produkcji rynkowej uprawnienie to przysługuje tylko w ramach półroczna,

- b) co do asortymentów nie bilansowanych — skreślenia niektórych asortymentów i wprowadzania nowych na wniosek dyrektorów przedsiębiorstw, uzgodniony z odbiorcą,
- c) co do wartości — korygowania wartości produkcji w planach kwartalnych przedsiębiorstw i CZP oraz innych elementów planu z tym związanym, z tym że zwiększenie zadań w ciągu kwartału wymaga zgody dyrektora przedsiębiorstwa.

Wymienione wyżej zmiany planów mogą nastąpić pod warunkiem wykonania otrzymanych od ministra zadań planu rocznego według wartości.

II. W zakresie ustalania cen.

§ 5. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) zatwierdzania cen na wyroby produkowane w ramach kooperacji między podporządkowanymi przedsiębiorstwami oraz na usługi przemysłowe w danej gałęzi przemysłu;
- 2) zatwierdzania cen na wyroby i usługi nietypowe, dostarczane przez podporządkowane przedsiębiorstwa, po uprzednim uzgodnieniu ceny z odbiorcą — w granicach wysokości ustalonych przez ministra;
- 3) zatwierdzania na wniosek podporządkowanych przedsiębiorstw — w uzgodnieniu z właściwymi centralami handlu zagranicznego — dopłat eksportowych do ustalonych cen zbytu wyrobów.

III. W zakresie organizacji, zatrudnienia i płac.

§ 6. Nadaje się dyrektorom CZP następujące uprawnienia co do organizacji i etatów aparatu CZP:

- 1) ustalania szczegółowej struktury CZP w oparciu o wytyczne ministra,
- 2) gospodarowania etatami w ramach zatwierdzonego funduszu płac dla pracowników CZP, a w szczególności:
 - a) przesuwania etatów i funduszu płac między pracownikami administracyjnymi a pracownikami obsługi,
 - b) wykorzystania zatwierdzonego funduszu płac przy niepełnym stanie etatów, jednakże bez przekroczenia górnej granicy uposażenia obowiązującej dla danego stanowiska.

§ 7. Nadaje się dyrektorom CZP w stosunku do podporządkowanych przedsiębiorstw uprawnienia do:

- 1) ustalania na podstawie określonych dla CZP przez ministra limitów zatrudnienia i funduszu płac (z podziałem na robotników i pracowników umysłowych) planów rocznych — z podziałem na kwartały — zatrudnienia i funduszu płac dla podległych przedsiębiorstw;
- 2) wprowadzania zmian do kwartalnych planów w toku ich realizacji pod warunkiem wykonania zadań rocznych, a w zakresie produkcji rynkowej — zadań półrocznych;
- 3) zatwierdzania premii produkcyjnej dla dyrektorów i pracowników przedsiębiorstw w razie niewykonania niektórych wskaźników planu z wyjątkiem wskaźnika wykonania planu produkcji globalnej bądź innych wskaźników zastrzeżonych przez ministra;
- 4) przyznawania nagród za uruchomienie nowej produkcji i wprowadzenie postępu technicznego — według zasad ustalonych przez ministra;

- 5) przyznawania dyrektorom przedsiębiorstw nagród z odrębnego funduszu, jaki na ten cel zostanie ustanowiony zarządzeniami właściwych ministrów;
- 6) zaszeregowywania pracowników przedsiębiorstw do grupy (stawki) uposażenia bezpośrednio wyższej, niż przewidują odpowiednie przepisy dla danego stanowiska;
- 7) ustalania w gałęziach przemysłu, dla których wydane są taryfikatory — w porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego — nomenklatury i zaszeregowania (stawek) dla stanowisk nie ujętych w taryfikatorach a powstałych w związku z uruchomieniem nowej produkcji bądź wprowadzeniem nowych procesów technologicznych, występujących jedynie w danej gałęzi przemysłu;
- 8) tworzenia przy rozdziale zatwierdzonego rocznego limitu bezosobowego funduszu płac między przedsiębiorstwa rezerwy z przeznaczeniem na potrzeby, jakie mogą zaistnieć w przedsiębiorstwach w ciągu roku, oraz dokonywania przerzutów nie wykorzystanych kwot między przedsiębiorstwami za zgodą tych przedsiębiorstw;
- 9) zastosowania — w przypadkach gospodarczo uzasadnionych — w odniesieniu do pracowników finansowo-księgowych przedsiębiorstw zasad premiowania obowiązujących pracowników inżynieryjno-technicznych i ekonomicznych.

IV. W zakresie spraw kadrowych.

§ 8. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) powoływania i odwoływania dyrektorów, ich zastępców oraz głównych księgowych w podporządkowanych przedsiębiorstwach z wyjątkiem zakładów zastrzeżonych przez ministra — z tym że dyrektor CZP może przenieść na dyrektora przedsiębiorstwa uprawnienia do powoływania jego zastępców;
- 2) imiennego przyznawania wysoko wykwalifikowanym pracownikom CZP oraz podporządkowanych przedsiębiorstw — na wniosek dyrektorów — wynagrodzeń ryczałtowych w ramach zatwierdzonego limitu funduszu płac, limitu ryczałtów oraz górnej granicy uposażeń ryczałtowych;
- 3) zmiany nakazów pracy dla pracowników CZP i przedsiębiorstw w obrębie danej branży, zwalniania pracowników z nakazami pracy na ich prośbę oraz w razie niewywiązywania się z powierzonych obowiązków — na wniosek dyrektora zakładu uzgodniony z radą zakładową;
- 4) zatwierdzania programów kursowego doszkalania zawodowego.

V. W zakresie spraw finansowych.

§ 9. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) ustalania — w ramach rocznych limitów finansowych ustalonych dla CZP — planów rocznych w rozbiciu na kwartały dla poszczególnych przedsiębiorstw oraz dokonywania w ciągu roku zmian kwartalnych planów finansowych i planów kosztów dla zakładów pod warunkiem wykonania zadań rocznych ustalonych dla CZP;
- 2) pokrywania niedoborów jednych przedsiębiorstw z tytułu pogorszenia wyników — z części zysków ponadplanowych bądź nie wykorzystanych dotacji na straty i nadwyżek środków obrotowych wpłacanych przez inne przedsiębiorstwa, pod warunkiem dokonania wpłaty do budżetu Państwa kwoty ustalonej dla CZP;

- 3) zatwierdzania funduszu zakładowego podległych zakładów w przypadkach zastrzeżonych dotychczas do decyzji ministra;
- 4) zatwierdzania preliminarzy kosztów utrzymania zarządu jednostek nadzoru inwestycyjnego, preliminarzy szkolenia kadr tych jednostek w ramach kwot zatwierdzonych w planie inwestycyjnym oraz innych preliminarzy wynikających z trybu działania CZP;
- 5) zatwierdzania wniosków o spisanie na straty nie zawinionych niedoborów materiałów, wyrobów gotowych oraz produkcji w toku we wszystkich przypadkach, przekraczających kompetencje dyrektorów zakładów, a zastrzeżonych dotychczas do decyzji ministra;
- 6) wydawania zezwoleń na przekazanie w ramach resortu środków trwałych z podporządkowanych przedsiębiorstw;
- 7) decydowania o przesunięciu terminów inwentaryzacji oraz o wprowadzeniu w przedsiębiorstwie inwentaryzacji ciągłej;
- 8) decydowania o przesunięciu terminów składania sprawozdawczości przez zakłady pod warunkiem dotrzymania terminu dla złożenia sprawozdawczości zbiorczej CZP;
- 9) decydowania o udzielaniu przez podporządkowane przedsiębiorstwa — w przypadkach ekonomicznie uzasadnionych — zamówień spółdzielniom pomocniczym i osobom prywatnym, z wyjątkiem przypadków zastrzeżonych do decyzji dyrektora przedsiębiorstwa;
- 10) spisywania na straty należności nieściągalnych w granicach sum ustalonych przez ministra, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 11) składania bezpośrednio w centrali banku finansującego wniosków w sprawie kwartalnych planów kredytowych.

VI. W zakresie zagadnień technicznych.

§ 10. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) ustalania szczegółowych wieloletnich i rocznych planów rozwoju techniki na podstawie wytycznych ministra;
- 2) zatwierdzania założeń nowych konstrukcji i technologii oraz wzorów i wyrobów z wyjątkiem przypadków zastrzeżonych do decyzji ministra;
- 3) zatwierdzania norm resortowych, właściwych wyłącznie dla danej branży;
- 4) zatwierdzania norm zużycia materiałowego z wyjątkiem norm objętych gestią dyrektora przedsiębiorstwa;
- 5) decydowania we wszelkich sprawach dotyczących wynalazczości i racjonalizacji w zakresie zastrzeżonym dotychczas do decyzji ministra zgodnie z uchwałą nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr 122, poz. 1597);
- 6) decydowania o przekazywaniu dokumentacji technicznej między poszczególnymi przedsiębiorstwami a innymi jednostkami gospodarki społecznej.

§ 11. Upoważnia się dyrektorów CZP do powołania rad ekonomiczno-technicznych jako organów doradczych i opiniodawczych w zagadnieniach danej branży.

VII. W zakresie inwestycji.

§ 12. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) zatwierdzania założeń, projektów wstępnych i zbiorczych zestawień kosztów budowy wszystkich inwestycji, z wy-

jątkiem szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej, z tym że dyrektor CZP może uprawnienia te przekazać dyrektorom przedsiębiorstw;

- 2) udzielania zezwoleń zakładom na prowadzenie inwestycji na podstawie częściowej, wykonawczej dokumentacji projektowo-kosztorysowej, pod warunkiem nieprzekroczenia zbiorczego kosztorysu;
- 3) odstępowania od zasady biura kierującego w przypadkach gospodarczo uzasadnionych w porozumieniu z właściwym biurem projektowym;
- 4) wprowadzania zmian do zbiorczego zestawienia kosztów budowy nie powodujących zwiększenia ogólnej kwoty tych kosztów oraz dysponowania rezerwą na roboty nie przewidziane — z wyjątkiem przypadków zastrzeżonych do decyzji ministra — a ponadto dokonywania zwiększeń w zestawieniu kosztów budowy dla projektów zatwierdzanych przez dyrektora CZP;
- 5) udzielania zezwoleń na opracowanie dokumentacji przez zakładowe grupy projektowe i osoby prywatne — w razie niemożności ulokowania jej w biurach projektowych bądź w innych przypadkach ekonomicznie uzasadnionych;
- 6) udzielania zwolnień od obowiązku posiadania generalnego wykonawcy robót budowlano-montażowych i geologicznych;
- 7) udzielania zwolnień od obowiązku organizowania samodzielnych oddziałów wykonawstwa inwestycyjnego (SOWI) — w przypadku wykonywania robót systemem gospodarczym — niezależnie od wysokości przerobu;
- 8) powoływania komisji do ostatecznego odbioru obiektów inwestycyjnych i przekazywania ich do eksploatacji z wyjątkiem przypadków zastrzeżonych do decyzji ministra;
- 9) dokonywania winkulat w tytułach inwestorów bezpośrednich;
- 10) zatwierdzania planów zakupu maszyn i urządzeń inwestorów bezpośrednich w ramach zatwierdzonych planów inwestycyjnych i bilansów;
- 11) dysponowania globalnym bilansem oraz uzupełniającymi przydziałami pozabilansowymi maszyn i urządzeń, przyznanych dla CZP.

VIII. W zakresie zaopatrzenia materiałowo-technicznego i zbytu.

§ 13. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) akceptowania w porozumieniu z zarządem zaopatrzenia dodatkowych wniosków przedsiębiorstw o przydział materiałów rozdzielanych, wynikłych w toku realizacji planów produkcyjnych;
- 2) dokonywania przerzutów materiałów rozdzielanych w ramach CZP;
- 3) ustalania normatywów zapasów materiałowych, wyrobów gotowych, robót w toku i nakładów przyszłych okresów w ramach limitów ustalonych przez ministra;
- 4) udzielania zezwoleń dyrektorom przedsiębiorstw na sprzedaż wyrobów w porozumieniu z aparatem zbytu — według ogólnie obowiązujących przepisów — bezpośrednio odbiorcom w przypadkach, gdy powołane do dystrybucji instytucje nie są zdolne zapewnić sprawnego rozprowadzania towarów bądź gdy przedsiębiorstwo posiada decydujący lub poważny udział w ogólnokrajowej produkcji danego rodzaju wyrobu;
- 5) wydawania opinii o imporcie wyrobów produkowanych bądź przewidzianych do produkcji przez dany CZP.

IX. W pozostałym zakresie.**Przepisy końcowe.**

§ 14. Nadaje się dyrektorom CZP uprawnienia do:

- 1) decydowania w sprawach dotyczących ochrony zakładów a załatwianych dotychczas na szczeblu resortu, a w szczególności:
 - a) wydawania zezwoleń na wstęp do zakładów dla cudzoziemców oraz fotografowanie i filmowanie obiektów przemysłowych,
 - b) ustalania etatów straży przemysłowej, przeciwpożarowej oraz dozorców,
- 2) tworzenia funduszu dyspozycyjnego i rozporządzania nim zgodnie z zasadami, jakie ustali właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 15. Zobowiązuje się Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministra Finansów i zainteresowanych ministrów do wydania w terminie do dnia 31 października 1956 r. aktów prawnych lub przedstawienia projektów dostosowujących obowiązujące przepisy do postanowień niniejszej uchwały.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Nowak